

quam blanditi videntur, & dum salutem & conscientia quietem pollicentur, laqueos conscientia iniiciunt, & animas misere interliciunt. Adhuc, ab initio dolor non adeo magnus sentitur: sedum vires acquirit, & tandem mirifice torquet. Si in tempore adhibeatur remedium, lethiferum non est venenum; si non adhibeatur, peius percussus auleo. Ita qui Antichristi doctrina seducitur.

6. Et in diebus illis quaerent homines mortem, & non inuenient eam: & desiderabunt mori, & fugiet mors ab eis.

ET IN DIEB. ILLIS QUARENT HOMINES. s Tantus horrore (sicut iam diximus) timidas & erroneas conscientias tenet, vt cum cupiant vel cum morte commutare, & vix magis desperati reperiuntur, quam ii ipsi, qui perfectiorem iactant vitæ religionem, quales sunt Carthusiani & reformati, quos vocant, quorum conscientia nusquam securæ sunt. ET DESIDERAB. MORI, & FUGIET MORS AB EIS. A His loquutionibus maximum animi cruciatum Scriptura significare solet. Nam quum nihil sit formidabilius morte, quum magnum aliquid discrimen imminere Prophetæ volunt exprimere, mortis nomen mutantur. Vide supra 6 d. 18.

7. Et figuræ locustarum similes equis paratis in prælium: & super capita earum tanquam coronæ similes auro, & facies earum tanquam facies hominum.

ET FIGURÆ LOCUSTARVM. C Quo facilius sibi ab huiusmodi impostoribus caueant omnes, iterum eos suis coloribus depingit Iohannes. SIMILES EQVIS PARATIS AD PRÆL. Hoc est, promptissimi sunt ad iurgia, contentiones, rixas, lites, odia & inimicitias: M veloces sunt ad discurrendum, & feroces ad pugnandum: nec præuident in quos incurant, siue in maiores, ipsos ob suas abusiones impugnant, siue minores, siue cuiuscunque conditionis fuerint, si modo errores suos ab eis impugnari animaduertent. Imo vero non verentur interdum summos principes & magistratus hæreseos nota incessere, anathematis sententiam in eos ferre, quin & bello quoque lacessere, vbi eos qui illorum doctrinæ non subscribunt, & ad omne illorum verbum non succurrunt Amen, non mox à se eiciunt, damnant ac persequuntur? ET SUPER CAPITA EARVM TANQ. CORONÆ. AM Quia sepe mirabiles essant victorias aduersus eos, qui ab ipsorum doctrina ad Euangelicam deficiunt, (nam quotquot possunt miris tormentis ac tandem crudelissima morte afficiunt) dicuntur coronas in capitibus suis gestare. Volunt enim videri reges & regia potestate præditi, dum omnes suis legibus subiacere conentur, ipsi vero nemini profus subiaci velint. In cuius rei signum facti sunt omnes & monachi coronam in capite gestare solent: ne quis addubitet eos sub his locustis comprehendi, quatum hoc loco meminit Iohannes. Neque vero insignem cleri Papalis arrogantiam sibi incognitam dicere poterit, quisquis turgidas eius voces propius expendit, quales sunt, Annon regale sacerdotium sumus? an magistris nostri cum suis capitibus errant? annon sedes Apostolica sibi constaret? &c. Sic quondam Pharisei de Christo dicebant, Nunquis ex principibus credidit in eum, aut ex Phariseis. Sed turba hæc quæ non nouit Legem, execrabiles sunt. Iohan. 7. g. 48. SIMILES AVRO. M Quia sicut aurum præstat cæteris metallis, sic se reputant cæteris in sanctitate & scientia præstantiores: A quum tamen pleni sint omni spurcicia & supina quadam Dei ignoratione. G Ideo coronæ ipsorum non sunt aureæ, sed tantum auro similes, quia superbia quæ se cunctis præferunt, aliud nihil est quam vanitas & mendacium. ET FACIES EARVM TANQ. FACIES HOMIN. S G Perfaciem prudentia ac sapientia, quæ in facie relucet, intelligitur. Quod igitur ait, Tanquam facies, simulatam prudentiam, nimirum carnis (quæ stulticia est apud Deum) intelligit. M Adhuc homo animal est manuetum, teste philosopho; sic isti in facie & signis exterioribus se pios, humanos & mansuetos ostendunt: quoniam intus pleni sunt dolo & omni fallacia, feris ipsis crudeliores. Nam veniunt (inquit Christus) in vestimentis ouium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces, Matth. 7. b. 15. v Hoc etiam additum est, vt attentioni sedulitate ab ipsis caueamus. Neque enim hostes ex professo videri cupiunt, imo tanquam pastores, patres ac defensores haberi volunt; sed animi ferociam humana facie occultant, ac Satanæ versutiam probe imitantur, qui se in Angelum lucis transfiguratur, quo facilius decipiat, 2. Corinth. 11. c. 14. Sic Mahumetiste, Papiste, Anabaptiste & similes, humana facie blandientes, veneficos suos errores per totum orbem sparserunt, & ideo summopere cauendi sunt.

8. Et habebant capillos sicut capillos mulierum, & dentes earum, quasi leonum erant.

ET HABEB. CAPILLOS SICVT CAPILLOS MUL. M Notantur hic mores eorum effeminati, molles & flexibiles; item fœdus illorum ecclibatus describitur. Quis enim hodie ignorat tam crebro iactatam Sodomiticam, hoc est Romanam illorum castitatem: de qua inter alia Rom. 1. d. 26. s Molliter quoque & in otio vitam degunt, quibus in Decretis pontificum labor manuum etiam interdicitur, prætextu putidæ cuiusdam vnctionis, de qua tantopere gloriantur. M Et quum illis obicitur Apostoli institutum pariter & exemplum (Acto. 20. g. 34. & 1. Cor. 9. c. 18. & 1. Thess. 3. c. 9. 10.) respondent breuiter & superciliose, quod non tenentur in hoc Apostolum imitari. Sed vti in hoc duntaxat ab exemplo Apostoli recederent, & non sanam eius doctrinam tam pertinaciter oppugnant. G Præterea capilli mulierum illis tribuuntur, quia quemadmodum meretrices blandis suis sermonibus homines ad illicitum amorem pelliciunt, ita isti nebulones prætextu pietatis plurimos suis imposturis à fide Christi abducunt, & suis laqueis irretiunt. M De talibus sic Paulus Apostolus: Ex his (inquit) sunt qui subeunt in familias, & captiuas ducunt mulierculas oneratas peccatis, quæ ducuntur concupiscentiis variis, semper discentes, nec vnquam ad cognitionem veritatis venite valentes, 2. Tim. 3. b. 6. ET DENTES IARVM QVASI LEONVM ER. S Dentes leonum & laniant & grauolet: quibus & ferocia ad nocendum & voluptas ad piorum famæ detrahendum indicatur. Hæc ferocia, voracitas & rapacitas manifeste in clero Papali appa-

ret. MS Nam sicut leonum dentes nulli animantium parcent, ita sacrificorum & monachorum dentes nemo pius facile euaserit. Et quomodo viuis parcerent, qui ne mortuis quidem parcere possunt? nam eorum cadavera ad se rapiunt, vt ex eorum sepultura aliquid extorqueant. In summa, sic leonum more inhiant præda, vt se odibiles, fœtentes & abominabiles Deo & piis omnibus reddant.

9. Et habebant loricas sicut loricas ferreas: & vox allarum illarum sicut vox curruum, equis multis currentibus ad bellum.

ET HABEBANT LORICAS SICVT LORICAS FER. S His significantur indurata ad veritatem habere pectora. P Sic enim retinent pro veritate mendacium, vt pro fide putent defendendam omnino perfidiam: quocirca tales & corde perfidi, & ore blasphemii, & moribus reprobi delcribuntur. M Semper tumultuantur, & magnos excitant disputationes contra aduersarios suos, postquam ratione destituuntur. S G. Quod vero thoraces eorum similes sunt thoracibus ferreis, significatur haud insuperabilia esse (qualia quidem iactant) illorum dogmata, nec posse aduersus Euangelicam veritatem consistere: iuxta illud, Dabo vobis os & sapientiam, cui nõ poterunt cõtradicere, neque resistere. omnes qui aduersabuntur vobis, Luc. 21. c. 15. A quod nostris temporibus verissimum esse deprehensum est, quum habitæ sunt in quibusdam locis disputationes & concertationes de religione: tum enim aduersarii aut præfentes obmutuerunt, aut fuga statim sibi consuluerunt. ET VOX ALARVM ILL. SICVT VOX CVRRVM. S G Graphice describit voces illas terrificas, quibus excommunicationes aduersus hæreticos (ipsi hæretici) in bullis Papalibus fulminant; item clamores & tumultuarias in scholis Theologorum disputationes: quin & murmurantium in templis horas canonicas, quod recte stridori volantium locustarum comparatur, quando ne syllabam quidem eorum, quæ murmurant percipere queas, etiam vbi diligentissime animaduertis. G Vociferantur etiam in suis concionibus ad plebem aduersus Euangelii professores, & blasphemias multas eructant: fideles innumeris conuitiis prosciunt, & magna animi elatione eos, vt Apostatas & schismaticos damnant; sed inanis est hic strepitus, quem pii omnes secure contemnere possunt, G Vel allarum nomine describuntur horum impostorum accurationes, assidue inquisitiones, informationes, persequutiones & cædes, quas ministri isti Baal indefinenter mouent aduersus pios Dei cultores. Nam alæ interdum industriam & diligentiam significant. Præterea sicuti auis alis in sublime feruntur, ita istiusmodi hypocritæ prætextu diuitiarum, dignitatis, authoritatis, libertatis, priuilegiarum arque etiam Verbi per eos corrupti, in altum efferuntur, ac cæteris omnibus spreto, audaces adeo sunt, vt quilibet aggrediantur, præcipientes, mandantes, prohibentes, addentes præceptum ad præceptum, maledictionem super maledictionem, & benedictionem in eis, quos sibi fauere norunt. EQVIS MULTIS CVRRENTIBVS AD BELLVM. Diuisi cuius diuersis viis & diuersis equis ad idem bellum rapiuntur: sic isti licet diuersis hæresibus, vnanimiter tamen Ecclesiam impugnant. Et quum sepe inter se dissident, quo tamen Euangelii lucem extinguant, concordant & vnanimi consensu bellum Christo inferunt. Quemadmodum de Phariseis & Sadduceis legimus, Matth. 22. d. 34.

10. Et habent caudas similes scorpionum: & aculei erant in caudis earum, & potestas earum nocere hominibus mensibus quinque.

ET HABEB. CAVDAS SIMILES SCORPIONVM. G Cauda posterior pars est, & finem designat, qui exitialis est & admodum noxius, quanquam prima facie modesti & humani appareant. Expende eorum mores & consilia: & agnosces eos nunquam nocentiores esse, quam dum de suo aliquid remittunt. Dum enim aliquam inuentionum suarum aboleri patiuntur, longe maiora & deteriora ab Euangelicis postulant & expectant. M Adhuc, quum ratione & tumultu suæ vanæ & peruersæ doctrinæ aduersarios suos superare nequeunt, quaerunt auxilium principum, quos sibi adstringunt, eis adulando & blandiendo, vt seuiant in fideles, & ad mortem vsque persequantur. Vnde, ET ACULEI ER. IN CAVDIS EARVM. S Hoc est, Venenarum post se relinquunt aculeum, vbi blandus eorum receptus fuerit sermo. Quicquid agunt dicunt & moluntur, semper ad exitium & conscientiarum cruciatum spectat, Nam hominem semper relinquunt salutis suæ dubium. Veluti quum dicunt neminem posse certo cognoscere, an filius Dei sit, an non: sed satis esse si quis credat, quod credit Ecclesia, & id genus sexcentas blasphemias euomunt, & laqueos conscientia iniiciunt. ET POTEST. EARVM NOCERE HOMINIBVS MENSIB. QVING. A Vide verum huius capitis quantum. Horrendum certe monstrum nobis hoc loco proposuit Iohannes, vt Deum ardentem oremus, quo nos à tali monstro conseruet, & pios omnes eripiat.

11. Et habent super se regem, Angelum abyssi, cui nomen Hebraice Abaddon, Græce autem Apollyon, id est, perdens.

ET HABENT SUPER SE REGEM, ANGELVM ABYS. Deus summe bonus, licet occultis, iustis tamen iudiciis congruum talibus Angelum præesse permisit, à quo enim quis deuictus est, huic & seruus additus est, 2. Petr. 2. d. 19. Idcirco Apostolus de Antichristo loquens. Cuius est, inquit, aduentus secundum operationem Satanæ cum omni potentia & signis ac prodigiis mendacibus, & cum omni deceptione in iustitia in iis qui pereunt, pro eo quod dilectionem veritatis non receperunt in hoc vt salui fierent. Et propterea mittit illis Deus efficaciam illusionis, vt credant mendacio, vt iudicentur omnes qui non crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati, 2. Thess. 2. c. 9. s Vide-mus ergo, quo spiritu agitentur huiusmodi Doctores, nempe Diabolico, A qui mendax est & pater mendacii, Job. 8. f. 44. Hinc Paulus Apostolus dicit, Spiritus certo loquitur, quod in posterioribus temporibus deficiant quidam a fide, attendentes spiritibus impostoribus ac doctrinis demo-

demostromum p
VI NOMEN HA
qualidicas, Per
idem Græce sig
de suo adiecit
Græce Iohann
Neque tamen
re, quid sit Apo
A Nam nome
Sicut enim Sa
quia vnuer
laotum venen
adeoque cele
lo nominatur
fuerit, &
12. Va
hæc.
VANTVM
uectum per fa
potentiam eu
tamen destruo
D VOX PO
rienda. Nam
persequution
cica hinc &
tu otis sui, &
13. Et f
ex quatuor
ET SEX
Verbi miti
gilli, Supra,
angelii veri
hannes desi
promotore
christum &
VN. EX Q
namum Eu
gelistæ sunt
pro quo off
teri Testam
bus altaris.
dicatores,
tribus per o
Antichristi
doctrinam
Euangelicæ
agnoscere
ANTE O
Christus
tu noa est
14. I
quatuor
phræ.
DICES
quatuor o
potestati
quatuor
ligoaren
Solatio
Spiritu
Angelu
ue rebel
dne igit
magis q
cau ruan
Dei imp
ergo? an
vitam ve
mrium
fieri por
gnos
non tera
Quana
de hostib
quoque h
animi aff
nebat. A
MAGNO
tur vis ac
potentia
bitatio d
monum
te tempo
ciam, q
bant, sic
tiam &
Ecclesia
Itolica,
15.
ram, &
parten